

WILLY KUIJPERS

Rouwhulde Vlaams Parlement, 25 november 2020

Wilfried Vandaele, fractievoorzitter N-VA

Willy Kuijpers overleed op 17 november. Hij werd 83.

Collega's,

Eind van de jaren '70, begin van de jaren '80. Mijn eerste stappen in de politiek. De Volksunie. Daar hadden figuren een onderkomen gevonden die de partij bijzonder aantrekkelijk maakten voor jonge mensen zoals ik. Jong zoals ik ... toen.

Vader Schiltz, Hugo – de intellectueel-strateg- , vader Anciaux, Vic -de verzoener- , en Willy Kuijpers – de internationale nationalist - .

Willy Kuijpers was het non-conformistische icoon van de Volksunie. De man met de rolkraag en de sandalen. Ook bij zijn intrede in de Kamer in 1971. Zoals voor zovelen van mijn generatie, was Willy hét politieke voorbeeld waar ik naar opkeek. Ook buiten de partijpolitiek heb ik jarenlang met hem samengewerkt. Als zoon van een Nederlandse vader was hij een pleitbezorger van de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. Zo verhuisde hij – symbolisch - ooit een grenspaal naar Bokrijk.

Willy was een overtuigd pacifist, en bezorgd om het leefmilieu. Ik zie hem nog, vastgeketend aan een trein met kernafval in Zeebrugge. En als hij op een betoging niet zelf was opgepakt -wat doorgaans wél het geval was- , dan maakte hij er een erezaak van om niet naar huis te gaan voor de laatste betoger door de rijkswacht op vrije voeten was gesteld.

Willy Kuijpers was een man van het volk en een man van de volkeren.

Een man van het volk. Hij had een groot rechtvaardigheidsgevoel en was sociaal in woord én daad. Zijn huis in Herent stond open voor al wie het moeilijk had, van daklozen over vluchtelingen uit Somalië tot Roemeense weeskinderen. En hij stond altijd paraat. Hij vertelde mij ooit een hilarisch verhaal van hoe hij midden in de nacht, tijdens een onweer, opgebeld werd om tussen te komen in een echtelijke ruzie, en hoe hij daar druipnat en met beslikte voeten relatietherapeut speelde.

Willy kende zowat de halve wereld bij de voornaam. Een man van het volk.

Maar ook een man van de volkeren.

Hij trok zich het lot aan van volksgemeenschappen die werden verdrukt of de armslag niet kregen die zij verdienden, en hij ijverde mee voor hun culturele en politieke rechten. De Basken, de Catalanen, de Schotten, de Frans-Vlamingen, de Noord-Ieren, de Koerden, de Armeniërs, de Kosovaren. Zelfs vandaag nog kom je in die buitenlandse mensen tegen die vol lof over Willy Kuijpers spreken. Ik maakte het een tijd geleden zelf nog mee in Wales.

Zijn actie voor de kathedraal van Guernica was slechts één van de vele heldendaden die hem in een buitenlandse gevangenis brachten.

Hij geloofde rotsvast in het Europa van de volkeren, het Europa van de regio's.

Willy had een groot netwerk en schreef lange brieven, met gekopieerde bijlagen erbij en afschriften naar mensen die met dezelfde thema's bezig waren.

Met een maximum van 140 tekens zou Willy nooit vrede hebben genomen, collega's.

Het politieke curriculum van Willy Kuijpers is indrukwekkend. Hij was 26 jaar lang parlementslid. Federaal, Vlaams, Europees. Kamer, Vlaams parlement, Europees parlement, Senaat. Eerste schepen en burgemeester ook, van Herent. Het gemeentepersoneel kreeg er voor de middag soep. Hij had dat ingevoerd. Voordien durfden sommigen wel eens aperitieven en Willy wou daar komaf mee maken. Soep dus.

Hij stond mee aan de wieg van de Cultuurraad, later Vlaamse Raad, en behoorde – met Kris Van Dijck als enige overblijver hier vandaag in onze fractie - tot de eerste leden van het rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement. Dit huis bood volgens hem ruimte voor verbondenheid en dialoog, en voor natievorming. Dat stemde hem hoopvol voor de toekomst. Bij zijn afscheid in 1997 beklemtoonde hij dat mensen een identiteit nodig hebben. “Want”, zo verwoordde Willy het, “iedereen komt graag thuis”.

Als parlementslid was hij vooral bezig met thema's als onderwijs, armoede, de problematiek van de taalgrens, milieuzorg, mensen- en volkerenrechten. Ontelbaar zijn de vragen en interpellaties die hij over deze en andere kwesties stelde. Wat het aantal parlementaire vragen betreft, stak hij met kop en schouders boven zijn collega's uit. Vriend en tegenstrever bestempelden hem als een bescheiden, hardwerkend en onbaatzuchtig parlementslid. Zoals die vandaag niet meer bestaan. Een verdraagzaam en breeddenkend politicus, die de partijgrenzen graag en vaak overschreed.

De talrijke verhalen over Willy Kuijpers, zijn schalkse fratsen, zijn sympathieke schelmenstreken, vormen stof voor een dik boekdeel.

Er hier een bloemlezing van geven, past niet echt in een rouwhulde. Maar eentje wil ik toch kwijt, omdat iedereen die hem kende, er Willy meteen in zal herkennen.

Ergens in de jaren '80 organiseerden we aan de kust een hulde aan Jaak Vandemeulebroucke, jarenlang Europees parlements lid. Op het einde van het programma beklimt Willy het podium, onaangekondigd. "Dames en heren", zegt Willy, "we zijn hier om Jaak te huldigen, en er is al veel gezegd, maar één element wil ik nog toevoegen aan de hulde." En hij roept Vandemeulebroucke op het podium. "Jaak is in het buitenland echt een nog veel grotere mijnheer dan jullie hier in West-Vlaanderen allemaal vermoeden. Maar door zijn bescheidenheid blijft dat voor ons vaak verborgen." Vandemeulebroucke stond er onwennig en schaapachtig bij, goed beseffend dat je moet stilzitten als je geschoren wordt. "Deze week, bijvoorbeeld", ging Willy verder, "heeft Jaak in Baskenland nog een zeer hoge onderscheiding gekregen, een onderscheiding die nog nooit aan een buitenlander is uitgereikt. Hij is namelijk ridder geworden in de Orde van de Barrabilak. Ik vraag hiervoor een daverend applaus, dames en heren."

De nokvolle zaal veert recht. Jaak het schaamrood op de wangen, Willy glunderend. Want die onderscheiding had hij natuurlijk ter plaatse verzonnen, en wat "barrabilak" echt betekent in het Baskisch, kunt u zo meteen opzoeken.

Dames en heren, wij nemen afscheid van een monument van het volksnationalisme.

Vaarwel, Willy, en bedankt namens zovelen die door jou geïnspireerd werden.

Veel sterkte aan Lieve, zijn vrouw, en al die jaren zijn rots in de branding. Veel sterkte ook aan het grote gezin en aan de velen die Willy omringden.

Dank u.